

Quæstionum, Et Resolutionum Legalium Libri Duo

Quorum Prior in duas Partes divisus, continet Resolutiones Beneficiales,
Canonicas Et Regulares: Secundus Controversias Civiles determinat

Quæstionum, Et Resolutionum Legalium Libri Duo - Quorum Prior in duas
Partes divisus, continet Resolutiones Beneficiales, Canonicas Et Regulares:
Secundus Controversias Civiles determinat

Tonduti, Pierre François de

Lugduni, M.DC.LXXXIX.

Cap. CXL. Copiosius explicantur ea quæ part. I. quæst. beneficial. cap. 73.
tradita fuerunt circa jus sepeliendi. ...

[urn:nbn:de:hbz:466:1-98388](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-98388)

dispensare volentis : ut bene decisum fuit in Capella Tolosan. q. 488. & semper tempus datæ rescripti inspiciendum est : Paril. de resignat. benefic. lib. 4.

- 23 q. 1. p. 11. & sequentibus. † quia quoties à principio requiritur habilitas, non sufficit quod postea interveniat, sed debet adesse illo tempore : Paril. ibid. n. 14.
- 24 Gratian. discept. forens. c. 508. n. 10. † Et ita intelligenda sunt quæ diximus supra. par. 1. c. 57. n. 19. & c. 99. n. 6. semper enim debet esse habilitas provisi tempore datæ rescripti, Rot. decis. 2. 5. n. 4. p. 4. recent. tom. 2. † Modern. de stylo datar. c. 6. n. 8. in fine, ubi hoc limitat nisi ageretur de capacitate quoad literaturam, quam sufficit intervenire tempore examinis.
- 26 Neque obstat quod dicitur, gratiam esse conditionalem : duplici ratione ; Primo, quia in ipsa supplicatione, seu rescripto obtento à summo Pontifice, expresse narratum fuerat, ipsum impertantem esse Magistrum in Theologia, & sic tenebatur probare qualitatem illam expressam in literis, seu rescripto Pontificio : quia de jure omnia narrata summo Pontifici sunt verificanda, maxime quando talia sunt, ut in iis Summus Pontifex gratiam suam fundaverit, Rot. decis. 642. n. 2. p. 4. recent. tom. 3. Ludovis. decis. 13. n. 8. & hoc est indubitatum.
- 27 Secundo, quia cum constat de mente summi Pontificis, qui intendebat providere de persona idonea, & de Magistro in Theologia, etiam si ageretur de actu conditionali, debet intervenire habilitas tempore provisionis ex mente Papæ, quæ etiam in actu conditionali primum locum obtinere debet. Cassador. decis. 3. de prabend. n. 15.

CAPVT CXL.

Copiosius explicantur ea, quæ p. 1. qq. benefic. c. 73. tradita fuere circa jus sepeliendi : & tractatur materia sepulchri familiaris, & hæreditarii ; & ex quibus illorū qualitas dignoscatur : Et an jus sepulchuræ transeat ad solos adgnatos & descendentes, an verò etiam ad cognatos, vel ad hæredes extraneos : Et quibus etiā conjecturis transeat ad fideicommissarios. Quid si testamentum alioqui nullum sustineatur per clausulam codicillarem, utrum hoc jus remaneat apud eum qui fuit institutus in tali testamento. Vxor cōvolās ad secundā vota, an possit in sepulchro primi mariti habere jus sepulchuræ.

S V M M A R I V M.

- 1 Explicatur Theauri junioris sententia, constitutis differentiam inter jus Canonicum & Civile in materia sepulchri familiaris, vel hæreditarii : & expenditur text. in l. jus sepulchri 13. Cod. de religiof.
- 2 Proponitur vera resolutio ad quos transeat jus sepulchri, tam familiaris quam hæreditarii.
- 3 Intra sepulchrorum non possunt cedi extraneis.
- 4 In sepulchro familiari hæredes extranei jus nō habēt.
- 5 Filii licet succedant in sepulchro paterno, quamvis non sint hæredes universales, tamen non succedunt in jure Capellæ, nisi sint hæredes.
- 6 Ex quibus probetur sepulchrum esse familiare, vel hæreditarium.
- 7 Descendentes ex linea femina, utrum possint armo suo apponere in lapide sepulchri.

8 Spiritus an succedant in jure sepeliendi.

9 Quo casu descendentes ex feminis succedant in jure sepulchri.

10 Jus sepulchri non transeat ad fideicommissarios.

Limita num. 11. nisi adsint conjectura in contrarium, & quæ sint illæ conjecturæ.

12 Infinitus in testamento nullo, quod sustinetur in vim codicillorum, succedit in jure sepulchri.

13 Quid statendum juxta canonicas sanctiones quoad successionem in jure sepeliendi.

14 Inter jus Canonicum, & Civile, non debere fieri differentiam quoad successionem sepulchuræ.

Et respondetur objectionibus, num. 15. & 16.

17 Mulier quæ convolvit ad secundā vota redditū indignam sepulchra primi mariti, quamvis mortuo secundo marito, iterum vidua facta fuerit.

18 Extincta descendencia, possunt Religiosi sepulchra concedere quibuslibet personis, etiam extraneis.

Occasione eorum, quæ nos aliàs diximus lib. 1. resol. benefic. c. 73. dum de sepulchrorum paribus tractaremus, mota fuit controversia inter Doctores quendam legalem, & hæredes fundatoris unius Capellæ : siquidem fundator qui Capellam ædificari fecerat, in eadem sibi sepulchrum elegit, & pro salute animæ suæ & uxoris, & amicorum viri functionum, quasdam Missas, & Officia divina cum congruæ dotis assignatione ordinaverat : post cuius obitum, uxor, quæ ab eo hæres fuerat instituta, ad secundā vota convolverat, & tandem ab humanis excesserat, relicto hærede extraneo.

Quæsitum igitur fuit, utrum jus Capellæ, aut etiam sepulchuræ posset per Religiosos ad alios personas extraneas imponi & licite transferri.

Cujus quidem quæstionis resolutio, aliter de jure civili, aliter verò secundum juris Canonici sanctiones facienda est, si vera sit sententia Theauri junioris lib. 1. quæst. forens. 1. n. 3. Nam si juris civilis sanctiones sequimur, concludendum est, jus sepulchuræ transire ad quoscumque hæredes, etiam extraneos : l. jus sepulchri 13. C. de religiof. & sumptib. funer. Adeo ut jus sepulchri familiaris non transeat ad cognatos, nisi sint hæredes : l. jus familiarium 8. C. eod. tit. Unde Casti. in l. sepulchri. 2. C. eod. tit. n. 4. dicit, † quod in sepulchro familiari omnes de familia, id est de cognatione, habent jus sepeliendi, licet non sint originaliter de familia, id est de agnatione sed extranei : ut in l. familiare, cum sequenti, eod. sed in sepulchro hæreditario, quod quis fecit pro se & suis hæredibus, non habent jus sepeliendi, nisi qui sunt hæredes, quamvis essent de familia, id est de agnatione, præterquam liberi & descendentes : illi enim jus habent sepulchuræ, quamvis non sint hæredes universales. † Quamvis simpliciter jura sepulchrorum ad hæredes extraneos transire, licet extraneis cedi non possint, voluerit Titus, de retract. ar. sanguin. §. 26. gloss. 1. n. 55. † Quod tamen locum non habere, quando agitur de sepulchro familiari, pro sanguine vel descendencia constituto ; ad hoc enim non admittit hæredes extraneos, ostendit Gratian. discept. forens. c. 210. n. 37. Idem ferè tradit Molin. de primog. Hispan. lib. 1. c. 24. n. 41. † Advertendum tamen ad id quod superius dictum est ex Castrejo in d. l. si sepulchrum, C. de religiof. & sumptib. funer. quod in sepulchro hæreditario illi dumtaxat jus habent, qui sunt hæredes universales, nisi tamen essent de liberis, quia illis competit jus sepulchri paterni, quamvis sint tantum legatarii, aut instituti in re certa : Quia hoc verum est quoad jus sepeliendi, sed non quoad jus Capellæ, quod non competit filiis ex sola sanguinis conjunctione, nisi sint hæredes.

Quæst. & Res. benef. Pars III. Cap. CXL. 41

redes, ut decisum fuit in Cod. Fabrian. lib. 3. tit. 25. famul. eriscund. def. 10. sequitur Barry de success. lib. 8. c. 10. n. 34. fol. 129.

6 Ex quibus autem probetur sepulchrum esse familiare, aut hereditarium, docet Castrensis, in dicta l. si sepulchrum, num. 5. Cod. de religiosis, nempe ex inscriptione lapidis, aut ex armorum sculptura: quod etiam tradit Anan. cons. 86. Anchoran. consil. 113. & post ipsos Thefaur. jun. lib. 1. quæst. forens. 1. n. 3. 7 versic. an autem. † Vbi addit quod descendentes ex linea femina non possunt eorum arma insculpere, & removere jam insculpta, nisi de consensu prælati 8 Ecclesiæ, ad quem harum rerum cura spectat. † Ad filios autem spurios jus sepulchri non spectat, cum sint ab omni agnationis & cognationis privilegio 9 exclusi. Spin. in speculo testam. gloss. 16. n. 27. † Quod autem attinet ad illos, qui ex feminis descendunt, illis jus sepeliendi competere asserit, si nulli alii supersint ex agnatione illa; alioquin agnati in gentilitio sepulchro præferendi sunt. † De fideicommissariis egimus dicta p. 1. quæst. benef. c. 73. n. 17. & 18. & conclusum ibi fuit jura sepulchrorum ad fideicommissarios non transire: quod evidenter decisum est in l. quia perinde 42. §. restituta. ff. ad Trebellianum, ubi sic loquitur I. C. Restituta hereditate, jura sepulchrorum apud heredem remanent.

11 Verum conclusio ibi firmata non adeo certa est, quin aliquando ex variis circumstantiis, etiam fideicommissario hujusmodi jura honorifica supremo Tribunalium Magistratus adjudicaverint, prout aliis in facti contingentiis fuit judicatum in Rota Romana, propter concursum multarum præsumptionum: quas ego singulas separatim, non omnes admittem; unitas tamen, multum substituto per fideicommissum prodesse posse censebam. Et hæc decisio facta fuit coram Illustrissimo & eruditissimo Domino meo Bichio in Bononiensi juris patronatus, die 23. Januarii 1640. Primò, quia hæres fuerat gravatus de restituendo, omnino, bona & hereditatem prædictam: Quod verbum, omnino, significat nihil remanere debere apud heredem gravatum. Secundo quia etiam fructus per gravatum perceptos substituto restitui testator mandaverat. Tertio, prælegata à fideicommissio exceperat, & sic omnia alia restitui voluerat. Quarto, Trebellianicæ deductionem prohibuerat. Quintò, quia pro substitutis congruebat observantia. Ex quibus Rota substitutis jus patronatus adjudicavit, ut apud Vivian. post ejus tract. de jure patronat. decis. 121.

12 Sed pulchra occurrit dubitatio, quid si testamentum alioqui nullum fuitineatur per clausulam codicillarem: quo casu hæres ab intestato censeatur gravatus de restituendo hereditatem nominatis in testamento per fideicommissum, utrum hoc casu jura sepulchrorum, patronatus, & alia honorifica remaneant penes successorem ab intestato, an verò ad institutum transiant, cui sit restitutum per fideicommissum, vigore clausulæ codicillaris. In quo articulo Rota Romana judicavit, transire hujusmodi jura honorifica ad eos, quibus hereditas restituitur, idque ex præsumpta mente testatrix, cujus primordialis intentio fuit, ut omnia jura directæ in heredem institutum transirent: & ita decisum p. 7. recent. dec. 170. in qua declaratur dicta decisio in eadē causa dec. 7. ead. p. 7.

13 Sed secundum dispositionem juris Canonici, idem Thefaur. de quo supra, lib. 1. qq. forens. q. 11. n. 1. existimat jus funerandi, seu sepeliendi non transire ad extraneos, quamvis sint hæredes, sed ad solos successores sanguinis, seu descendentes, quia debet quis sepeliri in sepulchro Majorum: c. 1. de sepult. & cum Sanlegerii Tom. 11. Pars I.

mulieres non habeant sepulchra, nisi virorum, can. Ebron, 13. q. 2. descendentes ex feminis, etiam hæredes sint, non possunt occupare sepulchra alterius agnationis, præsertim ne inducant confusio in sepulchris.

Ego tamen re maturè considerata, non recedo à prædicta distinctione sepulchri familiaris, & hereditarii, ita ut in illo succedant soli agnati, non autem cognati: in hoc verò, nempe hereditario, soli succedant hæredes, quamvis non sint agnati: hi verò, videlicet agnati, non succedant nisi sint hæredes, licet sint de familia & agnatione, præterquam liberi & descendentes, quia isti habent jus sepeliendi, etiam si non sint hæredes universales, ut dictum est; sed tantum instituti sint in re certa, seu etiam non mala mente exheredati, ut per Castrensis in dicta l. si sepulchrum, c. de religiosis, n. 4.

Non enim huic conclusioni obstat consilium Ioan. de Anan. 86. cum additionibus Ludovici Bologn. Quia ibi simpliciter dicitur quod jus sepeliendi non transit ad hæredes extraneos, sed ad descendentes, etiam si non sint hæredes: & allegatur text. in l. pro herede 20 §. sed & qui, & §. final. ff. de acquir. heredit. in quibus locis fit distinctio sepulchri hereditarii, ut etiam patet in Gloss. dicto §. fin. in verbo, hereditarii.

Nec etiam obest doctrina Lambert. in tract. de jure patronat. lib. 1. p. 1. q. 11. art. 13. n. 3. quem citat & sequitur Laurent. de Peytin. in addit. ad cons. Leonis X. c. 4. n. 28. Quia Lambertinus in dicto loco, non lib. 3. q. 5. art. 4. n. 10. & alii, qui eum sequuntur, debent intelligi, ut procedant quando agitur de sepulchro familiari: nam si esset hereditarium, transiret ad quoscunque etiam extraneos hæredes, ut ipsemet Lambertinus explicat lib. 1. tract. de jure patronat. part. 2. q. 2. art. 3. n. 4.

Cæterum in casu proposito cessabat omnis controversia, nec opus erat distinctione prædicta, cum ageretur de sepelienda uxore fundatoris, quæ per transitum ad secunda vota, omne jus sepulture, si quod in Capella & sepultura mariti habere potuisset, amiserat: cum enim mulier binuba indignam se reddat domicilio mariti, cujus offendit memoriam, ideo non debet mortua in ipsius tumulo sepeliri, etiam si ex posteriori matrimonio vidua permansisset, quia debet attendi causa proximior & immediata, non autem remotior, & mediata: ut testatur Sebast. Medic. in tract. de sepul. q. 7. n. 26. vers. Quintò declaratur, Portel. in dub. regul. in verbo, sepultura, post Sylvest. in verbo, Sepultura, n. 8. versic. Quintum.

Et ex supradictis conclusum fuit primò, dictum jus sepulture & Capellæ finitum esse per transitum dictæ uxoris ad secundas nuptias. † Secundò jus illud per Religiosos alteri concedi potuisse, attento quod nulli reperiebantur ex fundatoris agnatione & descendentiæ, ad quam potius quam ad hæredes extraneos fundator respexerat: ut probavimus in quæst. benef. lib. 1. cap. 7. n. 6. & tradit Laurent. à Peytin. in addit. ad cons. Leonis X. c. 4. n. 49.

CAPVT CXLI.

De diversis cujusdam Prioratus impetrationibus, quarum una facta fuit uti de beneficio curato; alia verò tanquam de simplici. Quomodo inter se differant beneficium parochiale, & curatum. Et ex quibus istæ qualitates probentur, & dignoscantur, veluti per decimarum perceptionem longo tempore factam, per enuncia-

D 3 rivas